

107. møde.

Mandag den 31. maj kl. 11.

Formanden:

I løbet af søndagen indløb der meddelelse om, at folketingsmand *Jens Foged* pludselig var afgået ved døden i en alder af 66 år.

For os, der så sent som i sidste uge havde set Jens Foged deltage aktivt og interesseret i tingets arbejde, måtte dette komme som et uventet og meget sørgeligt budskab.

Jens Foged — der var det medlem, som længst havde siddet i tinget — var født i Pederstrup, Nødager, som søn af proprietær Martin Nielsen Foged. Efter at have bestået præliminæreksamen gennemgik han først en landbrugsuddannelse ved Haslev Landbrugsskole, og i 1937 blev han landbrugskandidat. Han virkede derefter i nogle år som landbrugslærer og som konsulent i planteavl. Siden 1953 var han konsulent for landbrugsbyggeri.

I kraft af sin redelighed og sin faglige dygtighed kom han igennem årene til at beklæde talrige tillidposter. Han var således formand for Hedebruget, medlem af bestyrelsen for Det danske Hedeselskab og for Jysk Landvinding. I en periode var han medlem af landsskatteretten og fra 1961 medlem af ligningsrådet. Børne- og ungdomsforsorgen havde hans varme interesse, og også på dette område indtog han adskillige betydningsfulde poster.

Her i tinget repræsenterede han — med en kort afrydelse 1966-68 — partiet venstre i Ringkøbingkredsen siden 1945. Han gjorde sig her i særlig grad gældende som sit partis ordfører i skattesager og på landbrugsområdet. Hans indlæg i tinget var altid

præget af stor faglig indsigt og saglighed. Han havde evne til klart at redegøre for sine synspunkter, og han kunne være meget slagfærdig.

Også i folketinget indtog han væsentlige poster. Han var således medlem af finansudvalget 1960-66 og 1968-75 og statsrevisor fra 1974. Han var endvidere næstformand i sit partis folketingsgruppe.

I en snævrere kreds udfoldede han sig ofte som en stor fortæller med en humor, som bar præg af ægte jysk lune, og han kunne som få øse af sit store forråd af anekdoter.

Vi vil mindes Jens Foged som en saglig og energisk medarbejder, der med sin retlinede karakter nød tillid og agtelse i alle kredse. Vi vil tillige mindes ham som et levende, varmt og engageret menneske.

(Medlemmerne påhørte stående formandens mindeord).

Formanden:

Medlem af folketinget *Nyboe Andersen*, der har orlov, har meddelt mig, at han fra og med den 5. juni atter kan give møde i tinget. Stedfortræderens, *Kruuses*, hverv som midlertidigt medlem af folketinget ophører fra nævnte dato at regne.

Den første sag på dagsordenen var:

Fortsettelse af anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om vurdering af landets faste ejendomme. (Kontantvurdering) [af Brixtofte m. fl.]. [Afstemning].

(Lovforslag nr. 225. Fremsat 9/3 76. Første behandling 1/4 76. Betænkning 26/5 76. Første del af anden behandling (forhandlingen) 28/5 76).

Forslag om motiveret dagsorden af Lembourn (se foran Sp. 10604)
forkastedes med 139 stemmer mod 1.

Underændringsforslag nr. 2
forkastedes med 67 stemmer mod 23; 54 medlemmer stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 1 om en ny affattelse af § 1, § 1 i den ændrede affattelse og § 2 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Forespørgsel til statsministeren af Knud Jespersen (DKP):

„Hvad kan regeringen oplyse om planer for beskæftigelsen inden sommerferien, om fjernelse af tidsbegrænsninger i arbejdsløshedsunderstøttelsen og forbedringer i de arbejdsløses kår?“

(Forespørgsel nr. XIX. Anmeldt 6/5 76).

Ordføreren for forespørgerne (Knud Jespersen) (DKP):

Det er meget ubehageligt, at vi stort set en gang om året skal erindre om den beskæftigelsesmæssige situation, der er. Vi har i øjeblikket registreret 111.000 arbejdsløse. Det er en talmæssig vækst, men det er også 111.000 for meget. Hvis vi regner dem sammen, der har understøttelse og ikke understøttelse, når vi op på et tal, der ligger på omkring 120.000. Af disse 120.000 er ca. $\frac{1}{3}$ af de arbejdsløse mellem 15 og 24 år, unge, som ikke rigtig er kommet fra skole eller fra uddannelse, før de rammes af ledigheden, altså ikke kommer ind i erhvervene. Den psykiske og økonomiske byrde, som lægges på dem, forstærkes jo af, at man ligesom ser det trøstesløse i situationen, forstærkes af, at man har ansættelsesstop, foretager nedskæringer og begrænsninger i selve uddannelsen.

Vi erkender blankt, at krisen er kapitalismens, men byrderne bæres ikke af kapitalhaverne, derimod af de arbejdende og de arbejdsløse. Grundloven har jo forpligtet det høje ting til, at man skulle tilstræbe alles ret til arbejde. Der er ikke meget, der tyder på, at man går den vej. Jeg skal erindre om,

at statsministeren den 10. maj i fjor i Aktuelt sagde:

„Alle har job igen om et år.“

Det er jo en overordentlig beskedent trøst til dem, der stadig er arbejdsløse, at man havde denne optimistiske vurdering.

Den 12. maj i år sagde økonomiministeren (Folketingstidende 1976-77 sp. 9706):

„... efter min opfattelse er det fortsat et problem, som vi afgør selv her i landet, om vi vil affinde os med en arbejdsløshed, eller vi vil afskaffe den.“

De to udtalelser er interessante: de fortæller dels om en vilje, dels om en optimisme, som man ikke rigtig har haft noget at have i. Det er også motivering for, at vi nu må have at vide, hvilke handlingsplaner regeringen har, når den fortsætter de forhandlinger med venstre, som har ført til disse kummerlige resultater. Hvad agter socialdemokratiet at gøre, når det er dementeret indtil det bedøvende, at det, man har gjort indtil nu, ikke har afskaffet arbejdsløsheden, ikke fjernet eller begrænset problemerne, men tværtimod forstørret dem.

Det, vi altså gerne vil vide i dag, inden tinget tager på ferie, er: hvad vil man gøre for at afskaffe arbejdsløsheden? Hvad vil man gøre for at fjerne de begrænsninger i understøttelsesretten, som rammer så mange med umenneskelige resultater, dette, at de mister retten til at hæve deres normale understøttelse? Vi vil også gerne ved denne lejlighed have at vide, om man bygger sin politik på tilfældighedernes spil, på venstres krav, eller om man har noget at have disse to optimistiske udtalelser i: for det første at man vil afskaffe arbejdsløsheden, og dernæst hvordan man vil gøre det.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Lad mig straks slå fast, at regeringen betragter arbejdsløshedsproblemet og dets sociale følgevirkninger som det centrale problem i dag. Det er der ikke noget nyt i: det har altid været et af hovedmålene i dansk økonomisk politik at bevare en høj beskæftigelsesgrad. Den politik, der har været ført det sidste år og føres i dag, har da også haft som en af hovedopgaverne at genskabe den fulde beskæftigelse.

Men når dette er sagt, må det tilføjes, at vores særlige betalingsbalanceproblemer